

[Rosing.]

hver gang ændrede den indfødte befolknings livsvilkår. Vi har i den første halvdel af dette århundrede haft varmere klima, og det har bevirket, at det traditionelle erhverv, sælfangsten, er fortrængt af det nye, nemlig fiskeriet, som stort set er blevet grundstenen for vor nuværende udvikling, og som vi bygger vor fremtid på. Derfor blev reje- og filetfabrikkerne til. Samtidig udbygges vor fiskerflåde til kutterflåde, men vi er stadig ikke kommet over kyst- og fjordfiskeristadiet.

Det synes, som om sidste års ugunstige klimatiske virkninger på torskefiskeriet fortsætter også i år. Torsken, som normalt tidligere vandrede ind i fjordene for at gyde ved forårstid, er flyttet ud til vestsiden af bankerne og begyndt at gyde dér i store dybder, dér, hvor udenlandske trawlere med moderne redskaber henter store fangster. Med de forhåndenværende kuttere kan vi umuligt deltage i dette fiskeri, selv om vi kommer derud. I løbet af de sidste 3-4 år har vi konstateret, at visse fiskearter, som normalt optræder i koldere, nordligere liggende farvande, bliver hyppigere og hyppigere ved sydgrønlandske kyster og fjorde. Store forekomster af torsk i islandske farvande i år og et forholdsvis stort antal genfangster dér af torsk, som er mærket i vore farvande, tyder også på større torskevandring bort fra vore farvande.

Disse kendsgerninger gør det nødvendigt, at vi må omlægge vor fiskeripolitik derhen, at vi allerede nu må have det mål at skaffe moderne søgående skibe. Dette vil gøre det muligt for det første, at vi kan deltage i bankefiskeriet og derved etablere den nødvendige tilførsel af råfisk til fabrikkerne; for det andet sikrer en sådan anskaffelse os mod den eventualitet, at vi ikke, hvis torsken forsvinder fra vore farvande, kan søge den, hvor den findes.

Jeg tror ikke, at anskaffelsen af de nødvendige fiskerskibe bør henvises til de private. Det er i første omgang en statslig opgave med den målsætning, at de private senere skal overtage disse skibe i lighed med den i øvrigt førte politik, at statslige virksomheder i Grønland overgår til private.

Vi må fastslå, at vi ikke er herrer over naturens luner, men at vi må reagere over for disse med de midler, som teknikken

råder over i dag. Nogle vil måske mene, at det millionbeløb, som det høje ting i tidens løb har bevilget til erhvervsudviklingen i Grønland, vil gå tabt og være til ingen nytte, hvis der indtræffer et koldere klima i Grønland. Jeg kan sige så meget, selv om jeg ikke er fiskeribiolog, at fabriksanlæggene stadig får tilførsel af rejer, havkatte, hellefisk, rødfisk og skællaks, selv om havtemperaturen ændrer sig til det ugunstige, fordi disse er stamfisk. Men i den moderne tid er det mængden af den fangne fisk, som er forudsætning for rentabiliteten af produktionen, og derfor er det af stor vigtighed, at vor produktion får de fornødne skibe til rådighed for sikring af vor eksportproduktion og for den kommende økonomiske udvikling i Grønland.

Hvis boligsituationen er et alvorligt problem her i landet, er dette problem ikke mindre i Grønland. Trods forøgelse af rådighedsbeløbet til udlån i de seneste år er behovet meget stort. Behovet også sundhedsmæssigt set er ikke alene stort, men også en alvorlig sag. Træbygningers levetid er ret begrænset. Man siger, at 60 pct. af de huse, som er opført før 1950, er saneringsmodne, og når man betænker, at 44 pct. af befolkningen er under 14 år, må det erkendes, at boligproblemet er særdeles alvorligt. De opvoksende børn har jo krav på sunde boliger, hvis de i den voksne alder skal være fuldt arbejdsdygtige. Der opføres parcelhuse, rækkehuse og etagehuse i alle byer til at kunne modtage de folk, der bor i sølle huse ude på småstederne, og som ikke har mulighed for at forbedre deres boliger eller opføre et hus på stedet, fordi der ikke må bygges nye huse sådanne steder. Ikke desto mindre kan sådanne folk få mulighed for at flytte til byer, hvor bolig mangelen er stor, og hvor mange af de bestående gamle boliger trænger hårdt til udskiftning. Der må gøres en meget større indsats i den kommende tid; dette er en alvorlig sag, alvorligere, end det er tilfældet her i landet.

Formanden: Jeg skal her afbryde forhandlingen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 3. juni, kl. 10 med følgende dagsorden: